

Παρέμβαση από Συνδικάτο εργαζομένων στο ΙΓΜΕ, Νόρα Χάγιου

Αγαπητοί συνάδελφοι, εκ μέρους του συνδικάτου των εργαζομένων στο Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Μελετών, θα ήθελα να χαιρετήσω την πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Οικοδόμων για την διοργάνωση αυτής της ημερίδας.

Σήμερα, που οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουμε την ολομέτωπη επίθεση των δυνάμεων του κεφαλαίου, της ΕΕ και των πολιτικών τους εκπροσώπων, είναι βέβαιο, ότι η επίθεση δεν θα περιοριστεί στην συρρίκνωση των εισοδημάτων μας αλλά θα σημάνει την ακόμα μεγαλύτερη αసుδοσία σε βάρος της υγείας και ασφάλειας της εργασίας. Η στράτευση όλων των δυνάμεων του συνδικαλιστικού κινήματος είναι αναγκαία για να μην αρχίσουμε με το πρόσχημα της οικονομικής κρίσης την κατεδάφιση ακόμα και των όποιων κατακτήσεων υπάρχουν στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας της εργασίας.

Το ΙΓΜΕ, ίσως ορισμένοι να θεωρούν ότι είναι ένας χώρος γραφείων με air condition και υπολογιστές. Θα πρέπει να πούμε όμως ότι δεν είναι ένας τέτοιος ειδυλλιακός χώρος για τους εργαζόμενους, όχι πάντα ότι οι χώροι γραφείων είναι απαλλαγμένοι από κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια. Κάθε άλλο μάλιστα.

Πολύ περισσότερο όμως, στο ΙΓΜΕ ένα μεγάλο μέρος των εργασιών αφορά εργασίες υπαίθρου, εργοτάξια γεωτρήσεων και άλλων ερευνητικών εργασιών με βαριά μηχανήματα, ειδικά εργαστήρια επεξεργασίας και ανάλυσης πετρωμάτων, με αποτέλεσμα να μην λείπουν από το χώρο μας τα εργατικά ατυχήματα, από ελαφρά μέχρι πολύ σοβαρά, με ακρωτηριασμούς μέχρι και θανατηφόρα, αλλά και επαγγελματικές ασθένειες.

Η επιτροπή υγιεινής και ασφάλειας που δραστηριοποιείται στον χώρο εδώ και μια δεκαετία, έχει αναδείξει τα ζητήματα αυτά, και σε συνεργασία με το Συνδικάτο προσπαθεί να τα βγάλει από την αφάνεια. Αξιοποιώντας προβλέψεις της Νομοθεσίας, έχει κάνει καθεστώς τις τριμηνιαίες σχέσεις με την εργοδοσία, την σύνταξη πρακτικών, και την όχι βέβαια χωρίς δυσκολίες υπογραφή τους από την Γενική Διεύθυνση, την κοινοποίηση τους στη συνέχεια στις αρμόδιες διευθύνσεις για την λήψη των αντιστοιχών μέτρων.

Μόλις όμως αρχίσουν να δραστηριοποιούνται οι εργαζόμενοι για την υλοποίηση των προβλεπόμενων από την εργατική νομοθεσία, εκεί διαπιστώνουμε και τα όρια και τις ελλείψεις αυτής της νομοθεσίας, τον εργοδοτικό χαρακτήρα μιας σειράς προβλέψεων. Τα όρια ή και την εχθρική πολλές φορές συμπεριφορά προς τους εργαζόμενους των ελεγκτικών μηχανισμών. Για παράδειγμα ενώ στον Νόμο 1568/85, στο βασικό νομοθέτημα για την υγιεινή και την ασφάλεια, αναφέρεται η ηθική ανεξαρτησία του τεχνικού ασφάλειας απέναντι στην εργοδοσία, αυτή όμως επαφίεται στον πατριωτισμό, κυριολεκτικά, του κάθε τεχνικού ασφαλείας, που βρίσκεται σε σχέση εξαρτημένης εργασίας από τον εργοδότη του. Και σίγουρα υπάρχουν οι ηρωικοί τεχνικοί ασφαλείας που κάνουν με αφοσίωση και εντιμότητα την δουλειά τους, αλλά αυτό δεν είναι ο κανόνας. Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για την απαγόρευση του διπλού ρόλου του ελεγκτή και του ελεγχόμενου. Οι περισσότεροι τεχνικοί ασφαλείας έχουν παράλληλα καθήκοντα μηχανικού παραγωγής, μπορεί να είναι διευθυντές των τεχνικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η ελεγκτική διαδικασία του τεχνικού ασφαλείας να παραμελείται, να υπονομεύεται και να μην υπάρχει αποτέλεσμα.

Όταν σε ένα άλλο κρίσιμο ζήτημα απαιτήσαμε την σύνταξη μιας ουσιαστικής γραπτής εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου στους χώρους εργασίας, διαπιστώσαμε από την ίδια την επιθεώρηση εργασίας όπου προσφύγαμε, ότι δεν υπάρχει καμία σχετική πρόβλεψη στην νομοθεσία για το ποιο πρέπει να είναι το περιεχόμενο, το ελάχιστο περιεχόμενο μιας τέτοιας μελέτης, και πολύ περισσότερο δεν υπάρχει ελεγκτικός μηχανισμός για να κρίνει τη στοιχειώδη επάρκεια οποιουδήποτε πονήματος κατατεθεί σαν γραπτή εκτίμηση

επαγγελματικού κινδύνου, ούτε καν οι επιθεωρήσεις εργασίας. Όταν απευθυνθήκαμε στο αρμόδιο ΚΕΠΕΚ, με τεκμηριωμένες ενστάσεις, για την μη τήρηση της νομοθεσίας, αντιμετωπίσαμε καταρχήν την πολύ εχθρική στάση των προϊστάμενων της επιθεώρησης με επιχειρήματα του στυλ ότι δεν θα μας υποδείξετε εσείς για το πώς θα κάνουμε την δουλειά μας. Μετά από μεγάλη εμμονή και παραστάσεις και επανειλημμένες επισκέψεις μας υπέδειξαν ότι ο μόνος τρόπος για να διεκδικήσει ένα σωματείο, μια επιτροπή υγιεινής και ασφάλειας να γίνει σωστή γραπτή εκτίμηση, να εκτιμηθεί ο κίνδυνος στους χώρους εργασίας είναι να γίνει καταγγελία για συγκεκριμένο χώρο, να έρθουν οι επιθεωρητές και στον βαθμό που δεν τηρούνται την ημέρα που θα έρθουν οι στοιχειώδεις κανόνες ασφάλειας, να γίνουν υποδείξεις στην εργοδοσία και έτσι να καλυφθεί για επιμέρους χώρους και τελείως αποσπασματικά ο εντοπισμός κινδύνων και η λήψη μέτρων.

Βέβαια, παρά αυτό το αρνητικό πλαίσιο, η ενημέρωση και η δραστηριοποίηση των εργαζόμενων για τα ζητήματα της υγείας και της ασφάλειας είναι γεγονός, ότι φέρνουν αποτελέσματα και κατακτήσεις. Έτσι έχουμε και τέτοια θετική εμπειρία. Αναγκάστηκε η εργοδοσία να βγάλει δυο εγκυκλίους για το θέμα των εργατικών ατυχημάτων που μέχρι κάποιο σημείο γινόταν συστηματική προσπάθεια να αποσιωπούνται, να μην καταγράφονται, και να παρακινούνται οι εργαζόμενοι να μην τα δηλώνουν.

Πρέπει όμως και να ξεκινήσουμε από τις ευθύνες τις δικές μας σαν συνδικαλιστές, στο πως θα κάνουμε τη θεματολογία της υγείας και της ασφάλειας να διαποτίζει και να συνδέεται με όλη την δραστηριότητα του συνδικάτου. Δεν είναι ένα θέμα για να ανατίθεται αποκλειστικά στην Επιτροπή Υγιεινής και ασφάλειας. Χρειάζεται στενή συνεργασία, να υπάρχει μέσα στα αιτήματα του συνδικάτου, ανεξάρτητα από την δράση της Επιτροπής Υγιεινής και ασφάλειας που πρέπει έτσι και αλλιώς να υπάρχει και να είναι εξειδικευμένη. Χρειάζεται να ξεπεράσουμε στο συνδικάτο νοοτροπίες υποτίμησης της δουλειάς για την υγιεινή και ασφάλεια, περιθωριακή αντιμετώπισης της όπου το κύριο είναι οι οικονομικές διεκδικήσεις ή άλλου είδους διεκδικήσεις. Στο βαθμό που το

συνδικάτο ακουμπάει αυτό το θέμα και το στηρίζει, ανεβάζει και το κύρος της επιτροπής υγιεινής και ασφάλειας που πρέπει να κινούνται από κοινού. Χρειάζεται παραπέρα ο συντονισμός των συνδικαλιστικών οργανώσεων για την διεκδίκηση νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να καλυφθούν ορισμένα από τα κραυγαλέα κενά που ανέφερα στη Νομοθεσία, να ενισχυθεί η στελέχωση των ελεγκτικών μηχανισμών. Να δημιουργηθεί αυτό που προτείνει και η Ομοσπονδία Οικοδόμων κρατικό σώμα ιατρών εργασίας και μηχανικών ασφάλειας και όχι να ανατίθεται το θέμα στις ιδιωτικές ΕΞΥΠΠ. Αλλά πάνω από όλα χρειάζεται η δραστήρια, καθημερινή παρέμβαση των εργαζομένων που αυτή θα αξιοποιήσει και την όποια θετική νομοθεσία υπάρχει, αλλιώς μόνη της η νομοθεσία παραμένει κενό γράμμα. Ευχαριστώ.